

"יד על הדופק": דוח תקופתי מארגוני הנוכחות המגינה, מאי 2026

דוח זה מבוסס על דיווחים של פעילי "נוכחות מגינה" – אקטיביסטים ואקטיביסטיות שעומדים לצד קהילות פלסטיניות מותקפות בגדה המערבית ובבקעת הירדן. הדוח מתפרסם אחת לחודש. [למידע נוסף לחצו כאן](#).

כתבה: שחר שלוח, האגודה לזכויות האזרח, יוני 2026.

בחודש מאי 2026 נערך לראשונה סבב דיווחים ועדכונים ("יד על הדופק") בין פעילי נוכחות מגינה בגדה המערבית. מתוך הדיווחים עלו מספר סוגיות עיקריות:

התרבות מאחזים מואצת: מאחזים חדשים מוקמים בקצב גבוה בכל אזורי הפעילות, לעיתים חמישה מאחזים סביב יישוב פלסטיני בודד. הריבוי עצמו, לא רק האלימות, הוא שמגביל חקלאות ורעייה.

הצבא כמכשיר בידי המתנחלים: בכמה אזורים דווח שכוחות צבא מגיעים לפי קריאת מתנחלים ומגרשים דווקא פלסטינים או פעילי נוכחות מגינה, כולל שימוש חוזר בצווי שטח צבאי סגור. יש גם מקרה מתועד היטב שבו הצבא חיפש פלסטיני על סמך האשמת שווא של מתנחלים.

עלייה בתקיפות נגד פעילים: במספר מקומות מתנחלים דוחפים פעילים, עורכים משמרות שמטרתן להתיש אותם, ומנסים למנוע מהם ללוות חקלאים בעזרת צווים או נוכחות צבאית. נראה גם מסע השמצה מאורגן נגד פעילים: מאמץ מכון לביים סרטונים ולהפיץ נרטיב שלילי נגד פעילי הנוכחות המגינה ברשתות חברתיות.

תשתיות מים כיעד: צינורות מים ובורות נפגעים ונמנעת גישה לתיקונם, במיוחד באזורים חקלאיים שסמוכים למאחזים ([למידע נוסף על מניעת מים לחצו כאן](#)).

תמונה לא אחידה של אכיפה: יש דיווחים על ירידה זמנית ברמת האלימות במיקום אחד (בעקבות מעצר בודד ומוצלח), אך גם על תנודתיות מובהקת שאינה מאפשרת מסקנה חד-משמעית בנוגע להתנהלות כוחות הביטחון הישראליים.

עקירת מטעים ומניעת גישה חקלאית: במספר מוקדים חקלאים נמנעים מהגעה לאדמותיהם, לעיתים בעקבות גירוש בפועל, ולעיתים בשל סכנה מתמשכת מנוכחות מאחז סמוך.

המשך ענישה קולקטיבית בעקבות אירוע של רצח מתנחל: צווי הריסה, חסימת דרכים ודחיית היתרי בנייה נמשכים כחלק ממדיניות נקמה ביישוב שבו נרצח מתנחל.